

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1366,Wystawa-Kosciol-na-ziemi-lodzkiej-wobec-dwoch-totalitaryzmow-Lo-dz-26-czerwca-2007.html>
08.04.2026, 07:46

Wystawa „Kościół na ziemi łódzkiej wobec dwóch totalitaryzmów” – Łódź, 26 czerwca 2007 r.

26.06.2007

Łódzki oddział Instytutu Pamięci Narodowej serdecznie zaprasza na wystawę „Kościół na ziemi łódzkiej wobec dwóch totalitaryzmów”, przygotowaną przez Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi.

Ekspozycja przedstawia historię zmagania łódzkiego Kościoła, najpierw z hitlerowskimi oprawcami, a następnie z komunistyczną dyktaturą. Takie naświetlenie tematu pozwala lepiej oddać realia, w jakich przyszło żyć i działać ludziom Kościoła w latach 1939–1989. Szczególnie drugi okres trudno rozpatrywać w oderwaniu od sytuacji, w jakiej znajdował się łódzki i polski Kościół w 1945 roku. Przyzwyczajeni jesteśmy do postrzegania go jako okrzepłej, silnej instytucji, wspieranej przez rzesze wiernych. Tymczasem po niemal sześciu latach okupacji Kościół był bez wątpienia osłabiony. Potrzebował wówczas czasu i spokoju, a nie okresu nowej próby i konfrontacji. Niestety przez następne dziesięciolecia musiał się zmagać z kolejnym totalitarnym reżimem, przez który uważany był za najniebezpieczniejszego wroga.

Osiem pierwszych paneli dotyczy okresu okupacji – eksterminacji duchowieństwa polskiego, sytuacji Kościoła łódzkiego, profanacji i niszczenia świątyń, kradzieży dzieł sztuki oraz sprzętu liturgicznego, dzwonów (te ostatnie następnie przetapiano). Następnie ukazane są początki „Polski Ludowej” – pierwsze konflikty z władzą, procesy polityczne przed łódzkim Wojewódzkim Sądem Rejonowym, propaganda antykościelna. Największą część wystawy stanowi przedstawienie metod działania antykościelnych struktur SB. Pokazano sylwetki funkcjonariuszy, dokumenty, opis przykładowych akcji, operacji. Osobną część stanowi budownictwo sakralne, Millenium w Łodzi, wizyta papieża Jana Pawła II w Łodzi, a także działalność duszpasterstw akademickich i ich inwigilacja.

Autorami wystawy są Paweł Kowalski, Grzegorz Nawrot, Artur Ossowski, Milena Przybysz oraz dr Tomasz Toborek. Projekt graficzny opracowała Milena Romanowska. Skorzystano z materiałów archiwalnych ze zbiorów m.in. Archiwum Akt Nowych, Archiwum Archidiecezji Łódzkiej, Archiwum Państwowego w Łodzi, Archiwum parafii św. Maksymiliana Marii Kolbego, Archiwum Wytwórni Filmów Dokumentalnych i Fabularnych w Warszawie, IPN, Polskiej Agencji Prasowej, a także osób prywatnych.

Ekspozycja została uroczystie otarta 26 czerwca br. w Łódzkim Domu Kultury przy ul. Traugutta 18. Serdecznie zapraszamy.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

zdjęcie 1

zdjęcie 4

zdjęcie 5